

РЕШЕНИЕ

№ 429

гр. Бургас, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, VI ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Албена Янч. Зъбова Кочовска
Членове: Веселка Г. У.
Таня Д. Евтимова

при участието на секретаря Мирослава Хр. Енчева
като разгледа докладваното от Албена Янч. Зъбова Кочовска Въззивно гражданско дело № 20222100502203 по описа за 2022 година

Производството по делото е въззивно, по реда на чл.258 и сл. от ГПК, образувано по жалба с рег.№9413/29.11.21г.на БОС, подадена от П. К. Г., В. Т. П., И. Н. А. и П. Г. И., всички със съдебен адрес гр.Б*****, чрез пълномощник адв.М. Д., против Решение № 261049/04.08.2021 г. по гр.д.№ 4384/2009 г. по описа на РС-Бургас, постановено в производство по съдебна делба във втора фаза – по извършване на делбата.

С обжалваното решение производството по делото е прекратено по отношение на горепосочените лица, а по отношение на останалите съделители делбата е извършена по реда на чл.353 ГПК – чрез разпределяне на имотите по колена.

В отговор на дадени от въззивния съд указания за поправка на жалбата, счестена за нередовна, на 28.02.22г. е постъпила допълнителна такава, от която е видно, че волеизявлението на горните лица е насочено срещу първоинстанционното решение в неговата цялост, а не само срещу постановеното с него прекратяване на производството спрямо тях, т.к. оспорвайки последното, те изразяват желание за участие в разпределението на съсобствените по наследяване имоти, т.е. атакуват извършената от първата инстанция делба изцяло.

Заявените срещу първоинстанционното решение оплаквания са следните:1.по отношение на взелите в производството по делото за делба като страни лица, с оглед действителните наследници на съделител П. И.; 2.твърди се наличие и на други имоти на същото лице;3.оспорва се действителността на договор за продажба на наследство(като сключен без представителна

власт);3.оспорва се получаването на сумата от 2000лв. в резултат от такъв договор; 4.твърди се нищожност на посочената сделка, поради измама и поради нищожност на цената ѝ; 5.иска се открИ.е на производство по оспорване на горепосочения договор за продажба на наследство.

Моли се решението на първата инстанция да бъде отменено като недопустимо, неправилно и неоснователно.

Отправеното искане за спиране на производството до прогласяване нищожността на договора за продажба на наследство, е оставено без уважение от настоящия съд.

Направените искания за представяне на допълнителни доказателства, заявени за първи път в настоящото производство, са оставени без уважение, като преклудирани.

Въззиваеми ищци В. Г. К., М. Г. С., Я. Х. И., Х. К. И. и Д. К. И., всички чрез процесуален представител адвокат П. С., **са подали отговор на въззивната жалба**, с който молят тя да бъде оставена без уважение, като неоснователна и недоказана, а съдебният акт на първата инстанция- да бъде потвърден като правилен и законосъобразен.

Оплакванията на въззивниците се сочат за голословни и неверни. Възразява се срещу довода, че част от наследниците на починалия в хода на съдебното производство ответник П. И. не са участвали като страна по делото и не са били редовно конституирани.

Според страната това не е било необходимо, тъй като те вече са били страни в процеса.

За ирелевантни за делото се сочат съображенията, че починалият съделител П. И. е имал и друго имущество, защото предмет на делбата са имоти, останали в наследство от общата за съделителите праводателка З. И. У..

Договорът за продажба на наследство, оспорен от жалбоподателите, се сочи за представен като доказателство по делото, но не е било своевременно оспорен от въззивниците – жалбоподатели, нито от праводателите им, които са били страна в процеса към посочения момент. Затова се възразява срещу поисканото спиране на делбеното производство за обявяване нищожността на този договор, още повече, че към датата на сключването му (29.11.2010 година), статутът на част от земята, предмет на делбата е бил различен от този към настоящия момент,респективно към момента на определяне на посочената в обжалваното съдебно решение цена.

Страната не ангажира нови доказателства.

Подаден е отговор на въззивната жалба и от въззиваеми М. Т. Б. от гр. Бургас, чрез адвокат А. С., със съдебен адрес: гр. Б****. В същия жалбата се сочи за неоснователна и недоказана. Поддържа се, че е бланкетна и неоснователна касателно прекратеното производство по делото спрямо въззивниците в настоящото дело.

Доводите за нищожност на договора за продажба на наследство се сочат неоснователни и защото чл. 27 и чл. 29 от ЗЗД сочат договорите, сключени при измама за унищожаеми, а не нищожни, давността за което е тригодишна и в случая отдавна е изтекла. На следващо място се сочи, че цената към момента на сделката е била еквивалентна на прехвърленото правно благо, т.к. тогава делбените имоти са били със статут на земеделска земя. Оценката им е повишена по-късно, след урегулирането на м.“К.“.

Възразява се и срещу доводите, че договорът за продажба на наследство е сключен без представителна власт. Излагат се подробни съображения в тази насока, а оспорването на пълномощното за сключването на сделката е посочено за недопустимо, поради преклузия.

Поддържа се и неяснота на въведените възражения, касателно валидността на посоченото пълномощно. В добавка правото на оспорване на пълномощното като документ, представен по делото, се сочи за преклудирано, а понастоящем попадащо и под забраната на чл. 266 от ГПК. Моли се за отхвърляне на жалбата, потвърждаване на обжалваното решение и присъждане на сторените съдебно деловодни разноски.

Не се ангажират нови доказателства.

В отговора на въззиваеми ответници: А. С. И. ЕГН ***** от гр. Бургас, *****, А. С. Г. ЕГН *****, от гр. Бургас, *****, И. Т. Т., ЕГН **** и М. Т. Л. ЕГН ***** - двамата от гр. С.З.****, Д. Т. Г. ЕГН ***** от гр.Б*** и Й. С. А. ЕГН ***** от с. Р., община Руен, област Бургас- всички чрез адвокат А. С., с посочения по-горе съдебен адрес, се поддържат същите доводи за неоснователност на подадената въззивна жалба, иска се оставянето ѝ без уважение като неоснователна, необоснована и недоказана, както и потвърждаване на обжалвания съдебен акт изцяло. Дирят се сторените в производството съдебно деловодни разноски.

В отговора на въззиваем ответник Х. Г. К., подаден чрез процесуален представител адв. И. Т.- БАК, с адрес на призоваване: гр.Б***** (особен представител на този ответник), е изразено становище за нейната неоснователност и молба като такава тя да бъде отхвърлена. Обстоятелството, че кръгът на наследниците на П. И.- съделител, починал в хода на производството, е оспорен, не касае правото на участие на жалбоподателите в делото, поради което и възражението им в тази насока се сочи за изцяло недопустимо, като необслужващо интересите им.

Възраженията срещу нищожността на договора за продажба на наследство, сключен на 29.11.2010 г., се сочат за вече преклудирани, защото страните са разполагали с възможността да го оспорят на съответния етап от производството пред първата инстанция, когато е бил представен, но не са го сторили. Въвеждането тепърва във въззивната инстанция на нови възражения и оспорвания, както и заявяването на нови искания, които страната е могла своевременно да предяви пред РС, но го е пропуснала, се сочи за недопустимо, предвид разпоредбата на чл.266 от ГПК. Поддържа се, че няма пречки тези съображения да бъдат разгледани в отделно съдебно производство и то би било преюдициално за настоящото, но в случая няма данни за завеждането му. Според страната, БРС правилно е преценил събраните в процеса доказателства, отчетел е промяната на титулярите на правото на собственост в следствие извършеното прехвърляне на права и правилно е прекратил производството по отношение на прехвърлителите по този договор.

В обобщение се моли за потвърждаване на първоинстанционното решение, като правилно и законосъобразно. Не се ангажират нови доказателства.

Проверката на съда по чл.267 от ГПК е посочила подадената въззивна жалба за допустима, с определението по извършването ѝ искането за спиране на въззивното производство е отхвърлено като неоснователно, а оспорването на договора за продажба на наследство от 29.11.10г. с искане за открийе на нарочно производство в тази връзка, е обявено за недопустимо и оставено без разглеждане, поради настъпила преклузия, защото визираният в чл. 193 ал.1 от ГПК срок за това е изтекъл-договорът е представен като доказателство в първа инстанция в първото съдебно заседание във втора фаза на делбата, но не е бил оспорен от страните по делото.

Служебната проверка на съда по чл. 269 от ГПК, сочи обжалваното решение за валидно, но недопустимо в частта, извършваща делбата по реда на чл.353 от ГПК между

съделителите, но без участието на всички необходими задължителни другари в производството, за което съдът ще изложи съображения по-долу.

По съществото на спора, касателно прекратяването на производството по отношение на четиримата жалбоподатели по делото, при съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и в приложение на закона, съдът приема за установено следното:

Производството по гр.д.№4384/2009г. е образувано по иск за делба, с правно основание чл. 34 от ЗС и чл.341 и сл. от ГПК, за прекратяване съсобствеността върху наследствени имоти.

С Решение № 1742/03.12.10г. по гр.д.№4384/2009г. по описа на БРС, до делба са допуснати земеделски имоти, възстановени по реда на ЗСПЗЗ на наследниците на покойната З. И. У.(по мъж Г.), поч. ****, представляващи: 1. посевна площ от 6 декара, трета категория в местността С., имот № **** по плана за земеразделяне на землището на кв. „*****“, град Бургас, сега имот с идентификатор **** по кадастралната карта(КК) на землището на гр. Бургас; 2.посевна площ от 16, 355 декара(а по КК с площ 16, 357 дка), трета категория, в местността Под шосето, имот № *** по плана за земеразделяне на землището на кв. „*****“ гр. Бургас, сега имот с идентификатор ***** по КК на землището на града и 3. посевна площ от 12,634 декара, трета категория в местността К., имот № ***** по плана за земеразделяне на землището на кв.“*****“ гр. Бургас, сега имот с идентификатор ***** по КК на землището на гр.Бургас, при следните квоти:

по 6/270 идеални части за всяко от следните лица: Т.И. Т., И. Т. Т. и М. Т. Л.;

по 9/270 идеални части за всяко от лицата:Д. П. И., К. Г. И., С. Ж.а И., П. М. И., П. Г. И. и Е. И. А.а;

по 10/270 идеални части за всяко от следните лица: Я. Х. И., Х. К. И., Г. К. И., И. Й. И., Д. К. И. и за И. К. И.;

по 15/270 идеални части за всяко от лицата: В. Г. К. и М. Г. С.;

по 18/270идеални части за всяко от лицата: П. К. Г., А. К. К., А. С. Г., З. С. Г.а, А. С. И. и Й. С. А..

В първото по делото открито съдебно заседание във втора фаза на делбата, проведено на 09.04.2012 година, е представен договор за продажба на наследство от 29.11.2010 година, с който:А. К. У.-К., П. К. Г., Е. И. А.а, П. Г. И. и П. М. И., всички действащи чрез пълномощника си С. А.а Г., са продали на А. С. И., А. С. Г., Т.И. Т., И. Т. Т., М. Т. Л., З. С. Г.а и Й. С. А. притежаваните от тях идеални части от наследството на З. И. У., по мъж Г., бивш жител на гр. Бургас, срещу сумата от 2000 лв., която страните са заявили, че е изплатена изцяло в брой при сключването на договора.

Доказателството не е било оспорено от страните по делото и дори съобразно факта на осъщественото разпореждане, в първото по делото съдебно заседание във втора фаза на делбата, е било поискано от страните делбата да се извърши чрез разпределение на имотите по колена, според броя на явяващите се преки наследници на общата наследодателка З. Г. трима сина,т.е. на три колена.

В рамките на производството са били извършени експертизи, отчитащи особеностите и предназначението на допуснатите до делба имоти, като земеделски, с дадени предложения за формиране на самостоятелни имоти, включително е взета предвид промяната в статута на единия от допуснатите до делба имоти- с идентификатор ****- включен в регулационните граници на гр.Бургас.

Взети са предвид настъпилите в хода на делото правопримества по наследяване, поради смъртта на част от лицата, посочени като съсобственици в решението по допускането на делбата. Отчетено е също и обстоятелството, че след влизане в сила на решението за допускането на делбата, е извършена продажба на дяловете от общото наследство на част от наследниците на К. И. Г. (син на З. Г.), в размер от общо 63/270 идеални части, преминали в собственост на съделителите- наследници на С. И. Г.(също син на З. Г.).

Преценявайки и остойността на имотите и респективно дяловете на съделителите по колена, **БРС е постановил с решението си** прекратяването на производството по отношение на П. К. Г., В. Т. П., П. Г. И. и И. Н. А., а между останалите съделители е прекратил съсобствеността, като е извършил разпределение на имотите, съобразно с правилото на чл.353 от ГПК, при поставянето им в три общи дяла по колена, при присъдени парични уравнения. Определил е и дължимите за производството държавни такси.

По отношение прекратеното производство:

Видно от представените по делото удостоверения за наследници е следното: З. У.(по мъж Г.) е починала през ****., оставяйки за свои наследници трима сина: Г. И. Г., починал преди нея- през ****.(заместен от своите низходящи), К. И. Г., починал на ****г. и С. И. Г., починал на ****г.

Тези преки наследници очертават и трите колена на разпределение на съсобствените имоти, останали в наследство от З. У.(по мъж Г.). Всяко коляно получава дял от по 1/3 идеална част от наследството.

Наследници на Г. И. Г. са низходящите му: син К. Г.И., поч. ***, син К. Г.И., починал през ****.; дъщеря П.Г.Н., починала през ****.

Наследници на К. Г. И. са: съпруга И. И., дъщеря Д. И. и син И. К.И..

Наследници на К. Г.И. са: Я. Х. И.(съпруга) и дъщеря Х. К. И., както и низходящия на сина му Г. К. И.(поч. ****.)– Р. И., но той се е отказал от наследството на баща си, поради което по правилото на чл.6 от ЗН, поради липсата на други деца или техни низходящи на покойния, го наследява само майка му Я. И..

Наследници на П.Н. са низходящите(дъщери): В. Г.К. и М. С..

Съсобствениците в така очертаното коляно от наследници притежават общо 90/270 ид.ч. от наследството.

Наследници на С. И. Г.(поч. **г.):**

Съпруга М. Г.(поч. ****г.) и двамата оставили за свои наследници низходящите:син А. Ст.Г., син А. Ст. И., дъщеря Й. Ст.А., дъщеря К. Ст.Т.(поч. ****.), дъщеря З. Ст.Г.(поч.****.),

Наследници на К. Т. са: съпруг Т.И. Т.(поч.****.) и двамата оставили низходящите си-син И. Т.Т. и дъщеря М. Т.Л..

Наследници на З. Г. са:дъщеря М. Т. Б. и син Д. Т. Г..

Общият дял на наследниците в това коляно възлиза на 153/270 ид.ч., вследствие прибавянето към дела им от наследството в размер на 90/270 ид.ч. на още **общо 63/270 ид.ч. от наследството на З. У.(по мъж Г.), придобити с договора за продажба на наследство от 29.11.10г.**

Наследници на К. И. Г. са:

Починалата след него (през ***))съпруга С., като двамата са оставили за свои наследници

низходящите си: **дъщеря П. Кр.Г.**, син М. Кр.И.(поч. ****.), син Г. Кр.И.(поч. ****.), син И. Кр.И.(поч. ****г.) и **дъщеря А. Кр.К. (поч.****.)**.

М. И. е оставил за наследници:съпруга С. И.(поч. ****г.) и син П. И.(поч. ****г. без да остави преки наследници).

Г. Кр.И. е оставил за наследници: съпруга Д. П. И. и син К. Г. И.. Синът Ж. Г.И., род- ****. е починал в годината на раждането си без да остави наследници.

И. Кр.И. е оставил за наследници: съпруга **П. Г.И.** и дъщеря Е. И. А.а(поч. ****.)и оставила за свой наследник син **И. Н. А.**.

А. К. е оставила за наследник дъщеря си **В. Т.П.**.

След договора за продажба на наследство, за наследниците от това коляно остава дял от общо 27/270 ид.ч. от делбеното имущество.

При така очертаните наследствени правоотношения и общи дялове, във въззивното производство се поставят правните въпроси: за валидността на договора за продажба на наследство от 29.11.10г. за общо 63/270 ид.ч. от наследството на З. У.(по мъж Г.) и за това дали вследствие това разпореждане и последващо наследяване, четиримата жалбоподатели по делото са запазили вещни права в общите делбени имоти.

По първия въпрос:

В рамките на настоящото производство е недопустимо, поради настъпила преклузия по смисъла на чл.266, ал.1 от ГПК, да се разглеждат възражения за нищожност и/или унищожаемост на договора за продажба на наследство от 29.11.10г., които са могли да бъдат въведени, но в случая не са, от страните по делото в рамките на първоинстанционното производство пред БРС, при представянето на документа за оспорваното разпореждане в първото по делото открито съдебно заседание след допускането на делбата.

Затова и т.к. документът не е бил оспорен в срока по чл.193 от ГПК, включително не е било направено възражение във връзка с валидността на упълномощаването на представителя на продавачите по сделката, всички въведени пред въззивния съд в тази насока и описани по-горе възражения на жалбоподателите, не следва да бъдат разглеждани от БОС.

Въззивният съд, в рамките на служебните си правомощия за проверка, е длъжен да съобрази само нищожност на горепосочената сделка, произтичаща от самия документ, материализиращ договарянето.

Видно от последния, той не страда от пороци във формата(писмена с нотариална заверка на подписите на договарящите), нито от съдържанието му се установява такава незаконосъобразност, която съдът да квалифицира като осъществяваща някоя от хипотезите за недействителност, визирани в чл.26 от ЗЗД. Конкретно заявената пред БОС недействителност на сделката, поради накръняване на добрите нрави, произтичащо от твърде ниска продажна цена и нееквивалентност на същата на стойността на прехвърлените вещни права, не може да бъде установявана служебно, т.к. изисква събиране на допълнителни доказателства, т.е. не произтича директно от материализиращия правоотношението документ.

Следователно договорът следва да се приеме за произвеждащ вещен ефект.

По втория въпрос:

В резултат от продажбата на наследството, прехвърлителите са загубили вещните си права,

посочени в решението по допускането на делбата, а именно: А. К. У.-К.- 18/270 ид.ч., П. К. Г.- 18/270 ид.ч., Е. И. А.а 9/270 ид.ч., П. Г. И. 9/270 ид.ч. и П. М. И. 9/270 ид.ч.

Съдът съображава обаче, че в сделката не е взела участие наследницата съпруга на М. И.- С. И., притежаваща според решението за допускането на делбата 9/270 ид.ч. от делбеното имущество.

След смъртта си през ****. тя оставя като свой единствен наследник сина си П., който умира през ****г. и не оставя свои преки низходящи, нито възходящи, респективно няма братя или сестри, както и техни низходящи.

Следователно тук намира приложение правилото на чл.8,ал.4 от Закона за наследството, сочещ, че когато починалият не е оставил възходящи от втора и по-горна степен, братя и сестри или техни низходящи, го наследяват роднините по съребрена линия до шеста степен включително, като по-близкият по степен и низходящият на по-близък по степен, изключват по-далечния по степен.

От удостоверение за наследници на П. И. се установява, че на ***г., когато е починал, е имал като най-близки живи роднини по съребрена линия две лели от страна на майка си(К. Ж.а Н. и Н. Ж.а М.- нейни сестри), както и две лели от страна баща си(А. К. К. и П. К. Г.- негови сестри). **Всички те са от една и съща трета степен на родство по съребрена линия .**

П. Г.И. е съпруга на покойния И. Кр.И.- роднина от трета степен на П. И., като негов чичо(брат на баща му), но тя не наследява племенника си, т.к. няма кръвна връзка с него.

Респективно и Е. И. А.а не наследява братовчед си, т.к. е изместена от по-близките по степен кръвни роднини на П. И.-тези от трета степен, посочени по- горе.

Следователно И. Н. А.- наследник на междувременно починалата си майка Е. А.а, също не може да се приеме за наследник на П. И..

Тъй като П. И. и дъщеря ѝ Е. са продали с договора от 29.11.10г. дяловете си от наследството, вече нямат права в него(респективно такива няма и наследникът на Е. А.а).Тези лица не следва да участват в извършването на делбата и производството по отношение на тях следва да бъде прекратено, както правилно е постъпил БРС.Жалбата в тази част е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение.

Обаче в производството по делото следва да вземат участие: роднината от трета степен по съребрена линия на П. И.- **П. К. Г.**(като негова наследница) и **В. П.** – дъщеря на починалата след П. негова леля и родственица пак от трета степен по съребрена линия- А. К. У.-К. (също наследница).

Всяка от посочените наследници е получила от П. И. по 1/ 4 от неговата 9/270 ид.ч., поради което би следвало да вземе участие в разпределението на имотите от коляното на К. И. Г..

Предвид изложеното, по отношение на горепосочените две лица(тук въззивници), производството по делото е неправилно прекратено.

Това налага отмяна на обжалваното съдебно решение в частта, имаща характер на определение, с което производството пред първа инстанция е прекратено по отношение на П. Г. и В. П..

В резултат от неучастието на посочените две лица в производството по извършването на делбата, **постановеното по съществото на спора решение на БРС следва да бъде обезсилено**, тъй като е постановено без в него да вземат участие всички необходими задължителни другари, каквито са съсобствениците като страни в делбеното производство. В тази връзка следва да се

съобрази т.6 от ТР № 1/09.12.2013 г. ВКС , в мотивите на която се сочи, че при задължителното необходимо другарство участието на всички другари е условие за допустимост на съдебното производство. Поради това и въведените процесуални преклузии и ограничените възможности за събиране на доказателства във въззивното производство, с действащия ГПК ВКС приема, че т. 17 от ТР № 1/04.01.2001 г. е загубила действие по отношение на задължителното другарство. Когато въззивният съд констатира, че по делото пред първата инстанция не е участвал задължителен другар, той следва да обезсили обжалваното решение и да върне делото на първата инстанция за ново разглеждане с участието на задължителния необходим другар.

При този изход от обжалването, на страните не се дължат разноски.

Водим от горното, Бургаски окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 261049/04.08.2021 г. по гр.д.№ 4384/2009 г. по описа на РС-Бургас В ЧАСТТА, ИМАЩА ХАРАКТЕР НА ОПРЕДЕЛЕНИЕ, с което производството по делото е прекратено по отношение на **П. К. Г. ЕГН ******* от гр.Бургас, кв.“*****“, ул.“*****“ и на **В. Т. П. ЕГН ******* от гр.Бургас, кв.“*****“, ул.“*****“- двете със съдебен адрес гр.Б*****, чрез пълномощник адв.М. Д..

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалбите на **П. Г. И. ЕГН ******* от гр. Бургас, ул.“*****“ и **И. Н. А. ЕГН ******* от гр.Бургас, ул.“*****“- двамата със съдебен адрес: гр.Б*****, чрез пълномощник адв.М. Д., подадена против горното решение в посочената част, имаща характер на определение, с което производството по делбеното дело е прекратено по отношение на тях.

ОБЕЗСИЛВА Решение №261049/04.08.2021 г. по гр.д.№ 4384/2009 г. по описа на РС-Бургас в ОСТАНАЛАТА ЧАСТ, с която е извършена делбата на общите имоти по чл.353 от ГПК, присъдени са парични уравнения за дяловете и държавни такси за производството.

ВРЪЩА делото на БРС- друг състав-за продължаване на съдопроизводствените действия по извършването на делбата, при участието на всички наследници на **З. И. У. (по мъж Г.)**, включително **П. К. Г. ЕГН ******* от гр.Бургас, кв.“*****“, ул.“*****“ и **В. Т. П. ЕГН ******* от гр.Бургас, кв.“*****“, ул.“*****“-двете със съдебен адрес гр.Бургас, ул. “*****“, чрез пълномощник адв.М. Д..

Решението може да бъде обжалвано в едномесечен срок от връчването му на страните, с касационна жалба пред ВКС на Република България.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____